

Postanowienie z dnia 31 marca 2004 r., III CK 429/02

Artykuł 180 k.s.h. jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz.U. Nr 149, poz. 703 ze zm.).

Sędzia SN Marian Kocon (przewodniczący)

Sędzia SN Tadeusz Domińczyk (sprawozdawca)

Sędzia SN Iwona Koper

Sąd Najwyższy w sprawie z wniosku Telewizji Kablowej "V. E." S.A. w E. przy uczestnictwie Przemysława R. i Waldemara K. o rejestrację, po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej w dniu 31 marca 2004 r. na rozprawie kasacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 24 czerwca 2002 r. oddalił kasację.

Uzasadnienie

Przemysław R. jest jednym z dwóch wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialności "T." z siedzibą w K. Umową z dnia 20 czerwca 2001 r., sporządzoną w zwykłej formie pisemnej Przemysław R. obciążył swoje udziały w spółce zastawem na rzecz spółki akcyjnej o nazwie Telewizja Kablowa "V. E." z siedzibą w E. Wniosek wierzycielskiej spółki o wpisanie zastawu do rejestru Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie postanowieniem z dnia 19 marca 2002 r. oddalił, przyjmując, że umowa zastawnicza nie odpowiada wymaganiu określonymu w art. 180 k.s.h. wobec braku notarialnie poświadczonych podpisów kontrahentów.

Apelację spółki Telewizja Kablowa "V. E." Sąd Okręgowy zaskarżonym postanowieniem oddalił.

W kasacji opartej na pierwszej podstawie kasacyjnej spółka "V. E." zarzuciła, że postanowienie oddalające apelację uchybia przepisom art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz.U. Nr 149, poz.

703 ze zm.), art. 180 k.s.h. i art. 329 k.c. na skutek wadliwej wykładni tych przepisów. Skarżąca domagała się w związku z tym uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje: (...)

Ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1998 r., nie reguluje kompleksowo zagadnień związanych z zastawem rejestrowym. Zachowały zatem aktualność przepisy kodeksu cywilnego o zastawie, do których zresztą w art. 1 ust. 2 w sprawach nieuregulowanych ustawa ta odsyła.

Nie można w związku z tym nie dostrzegać odmienności w uregulowaniu zastawu poza ustawą o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów i to nie tylko na gruncie kodeksu cywilnego. Jeżeli te odrębności uregulowań zostały zachowane, to przysługuje im status uregulowań szczególnych, przede wszystkim przez wzgląd na określony w nich przedmiotowy zakres zastawu. Skoro zatem art. 327 k.c. dopuszcza zastaw na prawie zbywalnym, a umowa zastawnicza powinna być w takim przypadku zawarta na piśmie z datą pewną (art. 329 § 1 k.c.), to wyłączona jest jej ocena według kryterium zachowania formy pisemnej zwykłej. Podobnie rzecz się ma w odniesieniu do zastawu na udziale w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Ponieważ dla takiej umowy ustawodawca w art. 180 k.s.h. przewidział formę pisemną z podpisami notarialnie poświadczonymi, to uznał, że tylko w takiej formie zabezpiecza ona interesy wierzycieli. Jest to dla tego rodzaju umowy forma szczególna, a jej niezachowanie jest równoznaczne z nieważnością czynności. Czynność nieważna natomiast nie może wyrzucić żadnych pozytywnych skutków w sferze cywilnoprawnej, w obrocie prawnym powinna być w związku z tym traktowana jako nieistniejąca.

Artykuł 180 k.s.h. nie pozostaje w żadnej relacji ani do przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz.U. Nr 149, poz. 703 ze zm.), ani do przepisów kodeksowych. Samodzielnie określa on wymagania co do formy wskazanej w nim umowy zastawniczej, co przesądza o jego szczególnym charakterze.

Z tych względów na podstawie art. 393¹² k.p.c. kasacja została oddalona.

